

Årsberetning og -regnskap

2015

Årsberetning 2015

Virksomheten i 2015

NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning utfører forskning innenfor hovedområdene luftkvalitet, klima, miljøgifter, økologisk økonomi og innovasjon. NILU har en sentral rolle i miljøovervåkingen og har stor aktivitet knyttet til overvåking av klimadrivere både nasjonalt og internasjonalt. Instituttet er miljørådgiver for norske og internasjonale myndigheter og legger vekt på at forskningen skal publiseres i internasjonalt velrenommerte tidsskrifter. NILU er opptatt av at forskningen gjøres kjent i samfunnet generelt.

NILUs virksomhet drives fra eget forretningsbygg på Kjeller i Skedsmo kommune og instituttet har distriktskontor i Framsenteret i Tromsø og kontorer i CIENS i Oslo.

NILU er sertifisert etter kvalitetsstandarden ISO 9001:2008 og miljøstandarden ISO 14001:2004, akkreditert etter standarden ISO 17025:2005 for måling av luftforurensning, meteorologiske parametere og avanserte kjemiske analyser og registrert i GLP-registeret («Good laboratory practice») for humantoksikologiske laboratorier.

De nasjonale inntektene utgjorde 63 % og de internasjonale 23 % av omsetningen i 2015. Basisbevilgningen fra Klima- og miljødepartementet, via Norges forskningsråd, utgjorde ca. 14 % av instituttets omsetning. Av basisbevilgningen var 40 % øremerket strategiske instituttsatsinger (SIS). NILU mottar støtte til nasjonale oppgaver fra Klima- og miljødepartementet (KLD) som rådgivende forskningsinstitutt for myndighetene.

Sentrale oppgaver i 2015

2015 utviklet seg til å bli et av NILUs beste år både faglig og økonomisk.

Forskningsrådet har flere faglig relevante programmer for NILU. Særlig aktuelle er utlysninger innen klimarelaterte problemstillinger og Arktis. Det er imidlertid fortsatt bekymringsfull mangel på forskningsmidler innen miljøgiftforskning. Det er også begrensede muligheter innen urbane problemstillinger, selv om denne tematikken er under utvikling. Der det er relevante utlysninger for NILUs forskere, får minst en av fire av NILUs søknader tildeling.

I 2015 var det stor oppmerksomhet i forbindelse med EFTAs dom om dårlig luftkvalitet i de største norske byene. NILU støttet myndighetene med faglig vurdering av kontrolltiltaksplaner, etablering av nye grenseverdier og innføring av nye varslingsklasser.

NILU vant alle anbudene knyttet til screeningprogrammene i Miljødirektoratet i 2015, i samarbeid med NIVA og NINA. NILU fortsetter å bidra til utviklingen av dette viktige samarbeidet i årene fremover.

Mot slutten av året fikk NILU på plass en ny kommunikasjonsstrategi med konkrete mål for kommunikasjon rettet mot samfunnets behov og våre kjerneområder.

Klima

NILU har en verdensledende gruppe med forskning rettet mot langtransporterte reaktive og kortlivede forurensninger, inkludert klimadrivere, klimagasser og det geofysiske klimasystemet. Et nytt tema er forskning på atmosfærisk turbulens og høsten 2015 startet prosjektet COMTESSA (ERC Advanced grant) som vil bidra til styrket kompetanse rundt måling og modellering av turbulens. I 2015 ble NILU utnevnt som nytt World Data Centre on Reactive Gases under WMO Global Atmosphere Watch (GAW).

Observatoriene

Observatoriene er en hjørnestein i NILUs atmosfæreforskning. Driften gikk som normalt ved Trollhaugen, Birkenes og Zeppelin. I tillegg til normal drift ved Zeppelin-observatoriet, ble det gjennomført en utvidelse av observatoriets måleprogrammer og tilhørende instrumentpark.

Overvåking

Mye av NILUs forskning er koblet mot lange dataserier og overvåking. Parallelt med høykvalitetsdrift av de store overvåkingsprogrammene, jobber NILU kontinuerlig med forbedringer gjennom FoU-prosjekter og -programmer.

Nordområdene og NILU i Framsenteret

NILU i Framsenteret er en sentral aktør og samarbeidspartner på feltet miljøkjemi. Instituttet leder flaggskipet «Miljøgifter - effekter på økosystem og helse» og er arbeidspakkeleder i flaggskipet MIKON (Miljøkonsekvenser av industriaktiviteter i nord). I 2015 ble det vedtatt å starte byggingen av FRAM II som vil samle sentrale forskingsmiljøer og gi NILU muligheten til å utvikle et nytt forskningslaboratorium med fokus på miljøgiftforskning.

CIENS

Arbeidet med å utvikle satsingen URBAN (bærekraftig byutvikling) gikk fremover. CIENS vil bidra til ny tverrfaglig forskning. Forskningsforum, som har en sentral rolle i å utvikle forskningssamarbeidet i CIENS, er aktive både nasjonalt og internasjonalt. Så langt har satsingen vært vanskelig å få finansiert, men det er en økende etterspørsel etter denne kompetansen, både nasjonalt og i EU.

Internasjonalt

NILU har gjennom mange år hatt stor suksess med EU prosjekter. Det er stor konkurranse om prosjektene i Horisont 2020, men NILU har fått god uttelling sammenlignet med andre norske institusjoner. I siste offisielle statistikk fra Forskningsrådet, hadde NILU en tildelingsprosent på ca. 30% i Horisont 2020. NILU fikk også et ERC Advanced Grant (European Research Council) i geofysikk. Det ble totalt delt ut 7 slike i Europa innen dette fagområdet i 2015.

I 2015 hadde NILU 22 aktive EU-prosjekter hvorav 15 i sjuende rammeprogram og 7 i Horisont 2020. 5 fra Horisont 2020 ble startet i løpet av året.

Innovasjon

NILU satser på innovasjon, både gjennom datterselskapet Innovation nilu AS og gjennom en egen avdeling. Innovasjonssatsingen er i ferd med å etablere seg som et viktig fundament og hjelper instituttet å utvikle nye ideer, finansiert av til dels nye virkemidler. NILU har svært høy suksessrate i innovasjonsprogrammene i Forskningsrådet og har fått sitt første BIA-prosjekt (Brukerstyrt innovasjonsarena). Sentrale tema er smarte byer, miljøkonsekvenser av teknologivalg og smarte løsninger.

Kommunikasjon

Gjennom året svingte oppmerksomheten i media mellom miljøgifter og luftforurensningen i norske byer, og med ekstra fokus på ozonlaget i september. September var også den måneden NILU-forskerne formidlet mest til flest, med Forskningstorg i både Oslo og Tromsø og stand på NTNUs karrieredager sammen med Kunnskapsbyen Lillestrøm.

Arbeidsmiljø og personalforhold

Likestilling

NILU legger vekt på en balansert kjønnsmessig sammensetning av ansatte og i styret. Virksomhetens retningslinjer, lønssystem og rutiner er kjønnsnøytrale. Av 175 ansatte er 87 kvinner og 88 menn; av de 175 er 48 med utenlandsk bakgrunn fra 22 nasjoner. Ledelsen består av 6 kvinner og 7 menn. Styret består av 5 kvinner og 2 menn.

NILU har ansettelses- og personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, språk, religion og livssyn.

Arbeidsmiljø

Instituttet har prosedyrer for HMS-arbeidet, og det er gjennomført revisjoner av systemet i tråd med «Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontroll-forskriften)». NILU er IA-bedrift.

Det har ikke vært arbeidsuhell i 2015 som har medført fravær.

Det totale sykefraværet var 3,4 % i 2015. Fraværet er jevnt fordelt på korttids- og langtidssykefravær.

Ytre miljø

Virksomheten forurensar i ubetydelig grad det ytre miljø. NILU har strenge prosedyrer for kontroll av avfall og det praktiseres kildesortering for ordinært avfall og farlig avfall som i sin helhet leveres til godkjente mottak.

Årsregnskap og økonomi

Årsoverskuddet for 2015 ble på NOK 13 623 530, mens driftsresultatet ble på NOK 10 321 151. Det er stor prosjektaktivitet i instituttet og god økonomistyring i prosjektene. Aksjesalg i forbindelse med salget av CIENS Eiendom bidrar til en ytterligere styrking av årsresultatet utover det svært positive driftsresultatet.

NILU er, på grunn av den relativt høye andelen internasjonale oppdrag, eksponert for valutasingninger. Det er ikke inngått avtaler for å motvirke valutarisikoen. NILUs kredittrisiko anses som lav basert på stor grad av store, solide kunder og historisk sett lite tap på fordringer.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2015 er satt opp på dette grunnlaget.

Styret mener at årsberetningen og årsregnskapet gir et riktig bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Utsiktene til videre drift anses tilfredsstillende basert på en betydelig kontraktsreserve ved årets utgang i tillegg til den direkte støtten gjennom basisbevilgningen og en rimelig forventning om nye kontrakter i 2016.

Disponering av årsresultat

Årsoverskuddet på NOK 13 623 530 overføres til annen egenkapital.

Kjeller, 30. mai 2016

I styret for NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning

Anne Underthun Marstein
Styreleder

Lars Holden
Nestleder

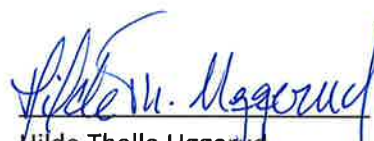

Hanne Greiff Johnsen
Styremedlem

Brit Lisa Skjelkvåle
Styremedlem

Jonas Vevatne
Styremedlem

Hilde Thelle Uggerud
Styremedlem

Mona Johnsrud
Styremedlem

Kari Nygaard
Daglig leder

Resultatregnskap

	Note	2015	2014
DRIFTSINNTEKTER			
Prosjektinntekter	2	158 933 646	151 975 140
Basisbevilgning inkludert strategiske instituttsatsninger	3	26 978 000	25 588 000
Nasjonale oppgaver og tildelinger		10 942 999	9 050 697
STIM-EU		1 403 835	73 697
Diverse inntekter		735 505	800 954
Sum driftsinntekter		198 993 986	187 488 488
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn og sosiale kostnader	4	-132 566 626	-137 183 920
Eksterne utlegg		-21 715 239	-23 555 749
Andre driftskostnader		-25 184 151	-28 662 436
Avskrivninger	5	-9 206 818	-4 978 679
Sum driftskostnader		-188 672 834	-194 380 784
DRIFTSRESULTAT		10 321 151	-6 892 296
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER			
Resultat av investeringer i datterselskapet	6	-308 977	282 589
Gevinst ved salg og andeler i CIENS-bygget	6	7 385 441	0
Finansinntekter	6	4 549 578	2 483 189
Finanskostnader	6	-1 790 688	-1 090 079
Netto resultat finansposter		9 835 354	1 675 699
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		20 156 506	-5 216 597
Skatt på ordinært resultat	8	-6 532 976	828 138
ÅRSOVERSKUDD/-UNDERSKUDD		13 623 530	-4 388 459
DISPONERING AV ÅRSRESULTATET			
Til/fra annen egenkapital	14	13 623 530	-4 388 459

Balanse

EIENDELER	Note	31.12.2015	31.12.2014
Anleggsmidler			
<i>Immatrielle eiendeler:</i>			
Patenter	5	1 042 172	997 433
Utsatt skattefordel	8	33 532 499	36 712 518
Sum immatrielle eiendeler		34 574 671	37 709 951
<i>Varige driftsmidler:</i>			
Forretningsbygg, Kjeller	5	33 516 719	33 813 934
Byggteknisk anlegg	5	4 347 870	4 973 746
Bygningsmessig anlegg	5	369 270	450 637
Birkenes-observatoriet	5	786 441	1 179 860
Instrumenter	5	8 269 865	9 671 053
IKT, programvare etc.	5	2 530 079	3 063 852
Inventar	5	1 369 380	1 746 251
Ikke-avskrivbare driftsmidler	5	61 000	36 000
Sum varige driftsmidler		51 250 624	54 935 334
<i>Finansielle anleggsmidler:</i>			
Netto pensjonsmidler	15	0	12 418 354
Investeringer i datterselskap	7	0	308 977
Lån til datterselskap og tilknyttede selskap	9,10	10 746 603	10 582 603
Investeringer i CIENS-bygget, Oslo		0	5 174 727
Investeringer i aksjer	7	1 644 690	1 651 890
Depositum og andre fordringer		718 950	262 950
Sum finansielle anleggsmidler		13 110 243	30 399 501
Sum anleggsmidler		98 935 538	123 044 785
Omløpsmidler			
Prosjekter i arbeid	11	17 773 640	21 319 052
Kundefordringer	10	29 594 604	23 965 637
Andre kortsiktige fordringer		1 704 858	4 861 072
Bankinnskudd og kassebeholdning	12,13	49 707 538	25 977 570
Sum omløpsmidler		98 780 640	76 123 331
SUM EIENDELER		197 716 178	199 168 117

Forts. balanse

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innbetalt egenkapital:			
Grunnkapital		10 000 000	10 000 000
Opptjent egenkapital:			
Annen egenkapital	14	110 498 769	105 940 637
Sum egenkapital		120 498 769	115 940 637
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjon	16	14 514 998	15 894 998
Sum langsiktig gjeld		14 514 998	15 894 998
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		13 101 136	19 914 658
Gjeld til datterselskap	10	51 578	104 102
Forskudd fra oppdragsgivere		23 248 285	22 326 278
Forvaltningsprosjekt	13	2 437 288	2 521 036
Skyldige offentlige avgifter		12 804 914	11 717 174
Påløpt feriepenge/lønn		10 921 591	10 694 841
Annen kortsiktig gjeld		137 618	54 393
Sum kortsiktig gjeld		62 702 411	67 332 482
Sum gjeld		77 217 409	83 227 480
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		197 716 178	199 168 117

Kjeller, 30. mai 2016

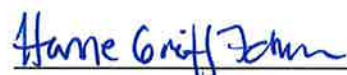
I styret for NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning

Anne Underthun Marstein
Styreleder

Lars Holden
Nestleder

Hanne Greiff Johnsen
Styremedlem

Brit Lisa Skjeltvåle
Styremedlem

Jonas Vevatne
Styremedlem

Hilde Thelle Uggerud
Styremedlem

Mona Johnsrud
Styremedlem

Kari Nygaard
Daglig leder

Kontantstrømanalyse

		2015	2014
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Ordinært resultat før skattekostnad		20 156 506	-5 216 597
Gevinst/tap ved salg av varige driftsmidler		-7 385 441	-35 046
Ordinære avskrivninger		9 206 818	4 978 679
Andre kostnadsførte driftsmidler		0	317 791
Resultat i datterselskap		308 977	-282 589
Endring i prosjektbeholdning		3 545 412	-8 138 851
Endring i kundefordringer		-5 628 967	-1 722 686
Endring i leverandørgjeld		-6 866 045	11 938 894
Endring forskudd i prosjekter		922 007	135 733
Endring forvaltningsprosjekter		-83 748	1 431 572
Endring i pensjonsforpliktelse		0	-2 602 874
Endring i andre tidsavgrensninger		4 553 929	-1 545 955
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A	18 729 447	-741 930
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		12 567 369	1 298 921
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler		-5 566 849	-6 881 134
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	7 000 520	-6 329 854
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-1 380 000	-1 622 500
Lån fra kredittinstitusjon		0	8 500 000
Endring i påløpte renter		0	-10 376
Endring lån i datterselskap		-164 000	36 000
Endring depositum/diverse andeler		-456 000	-187 500
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-2 000 000	-573 572
Netto endring i kontanter og bankinnskudd gjennom året	A+B+C	23 729 967	391 481
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 1.1		25 977 570	25 586 089
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 31.12		49 707 538	25 977 570

NOTER

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap fordi aktiviteten i datterselskapet Innovation nilu AS er av mindre omfang. Aksjebesittelsen hos morselskapet er vurdert etter egenkapitalmetoden.

Vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Regnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper som historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift og forsiktighet. Eiendeler bestemt for varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler.

Eiendeler som er tilknyttet driften klassifiseres som omløpsmidler.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Valuta

Løpende transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet, mens balanseposter vurderes til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Inntekter

Inntekter bokføres etter opptjeningsprinsippet. Det vil si at opptjent inntekt blir periodisert ved at den resultatføres når den er opptjent, og resultatføring utsettes for inntekt som ikke er opptjent på transaksjonstidspunktet.

Tilskudd

Instituttet mottar forskningstilskudd hovedsakelig fra Norges forskningsråd og EU. Basisbevilgningen, inklusive midler til strategiske instituttsatsninger, bruttoføres. Øvrige tilskudd nettoføres.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres en uspesifisert avsetning av kundefordringer for å dekke antatt tap. Den generelle tapsavsetningen er på NOK 400 000 pr. 31.12.15.

Pensjon

Instituttet er pliktig til å ha tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Instituttets pensjonsordning i Statens Pensjonskasse tilfredsstiller lovens krav på dette området.

Pensjonsordningen er en ytelsesplan og er finansiert gjennom innbetalinger til Statens Pensjonskasse basert på periodiske aktuarberegninger, med unntak av AFP-ordningen.

Ytelsesplaner:

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer som alder, antall år i instituttet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til pensjonsordningen er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en aktuar. Estimatavvik skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene.

Unntak fra regnskapsloven:

Etter regnskapsloven og god regnskapsskikk skal endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet. Estimatavvik og planendringer skal amortiseres og føres i resultatregnskapet over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene.

Bestemmelsene om føring av pensjonskostnader i henhold til regnskapsloven og NRS 6

Pensjonskostnader gir ikke et rettviseende bilde av Instituttets resultat. Dette skyldes vesentlige og uforklarte variasjoner i aktuarberegnet årlig pensjonskostnad. Bestemmelsene fravikes derfor i instituttets regnskap ved at endringer i pensjonsforpliktelsene, inkludert estimatendringene, føres direkte mot egenkapitalen. Årets pensjonspremie resultatføres løpende.

Skatt

Skatt i resultatet omfatter både betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre likvide plasseringer som umiddelbart og uten kursrisiko kan konverteres til kontanter.

NOTE 2 PROSJEKTINNTEKTER

	2015	2014
Norges Forskningsråd - prosjekter/program	24 987 494	27 485 665
Offentlig forvaltning	46 791 206	31 771 031
Øvrige innenlandske	41 416 948	50 328 672
EU	20 156 245	23 009 311
Øvrige utenlandske	25 581 753	19 380 461
Sum	158 933 646	151 975 140

NOTE 3 BASISBEVILGNING INKLUDERT STRATEGISKE INSTITUTTSATSNINGER

	2015	2014	2013	2012	2011
Grunnbevilgning	16 855 000	19 336 000	18 175 000	18 337 000	17 644 000
Strategiske instituttsatsninger	10 123 000	6 252 000	6 500 000	5 491 000	5 121 000
Sum	26 978 000	25 588 000	24 675 000	23 828 000	22 765 000

NOTE 4 ANSATTE, GODTGJØRELSE M.M.

	2015	2014
Lønn	100 819 380	106 260 486
Arbeidsgiveravgift	15 790 942	15 464 387
Statens Pensjonskasse (SPK)	14 196 009	13 288 921
Andre personalkostnader	1 760 295	2 170 126
Sum lønn og sosiale kostnader	132 566 626	137 183 920
Antall årsverk pr 31.12.	160	164

Ytelser til ledende ansatte	2015	2014
Samlet godtgjørelse til daglig leder	1 238 113	1 171 562
Samlet godtgjørelse til styret	249 600	281 400

Godtgjørelse til revisor	2015	2014
Revisjonshonorar	255 000	136 031
Andre attestasjonstjenester	145 023	18 028
Sum	400 023	154 059

Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for lån hverken til daglig leder eller noen av styrets medlemmer.

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Byggteknisk anlegg, bygningsmessig anlegg og Birkenes-observatoriet avskrives årlig og lineært med 10 %, instrumenter med 20 %, IKT-utstyr med 25 %, programvare med 20 %, inventar med 12,5 % og biler med 25 %. Avskrivningene starter den måneden anleggsmiddelet er anskaffet.

	Anskaffelses- kostnad	Tilgang i året	Avgang i året	Anskaffelses- kostnad	Akkumulerte avskrivn.	Årets ordin. avskrivn.	Tilbakeføring ved avgang	Akkumulerte avskrivn.	Bokført verdi
	01.01.2015			31.12.2015	01.01.2015			31.12.2015	31.12.2015
Forretningsbygg, Kjeller	40 394 541	0	0	40 394 541	6 580 607	297 215	0	6 877 822	33 516 719
Byggteknisk anlegg	9 244 583	301 585	0	9 546 168	4 270 837	927 461	0	5 198 298	4 347 870
Bygningsmessige anlegg	520 313	0	0	520 313	69 676	81 368	0	151 043	369 270
Birkenes-observatoriet	3 937 137	0	0	3 937 137	2 757 278	393 419	0	3 150 696	786 441
Instrumenter	107 393 952	3 964 783	0	111 358 735	97 722 899	5 365 971	0	103 088 869	8 269 865
IKT, programvare etc	25 047 452	1 230 740	0	26 278 193	21 983 600	1 764 513	0	23 748 114	2 530 079
Inventar	8 245 957	0	0	8 245 957	6 499 706	376 871	0	6 876 578	1 369 380
Ikke avskrivbare driftsmidler	36 000	25 000	0	61 000	0	0	0	0	61 000
Sum	194 819 936	5 522 109	0	200 342 044	139 884 602	9 206 818	0	149 091 420	51 250 624

Patenter

I 2015 er det investert i patentrettigheter med NOK 44 740 mot NOK 394 146 i 2014.

Patentrettighetene vil bli avskrevet over 5 år etter at investeringene er ferdigstilt.

NOTE 6 FINANSPOSTER

	31.12.2015	31.12.2014
Inntekt/tap på investering i CIENS	7 385 441	0
Inntekt/tap på investering i Innovation nilu AS	-308 977	282 589
Renteinntekter	118 486	147 333
Renteinntekter, ikke skattepliktig	0	1 389
Kursgevinst	4 431 092	2 628 394
Renteutgifter	-618 646	-959 582
Kurstap	-1 172 042	-424 424
Sum	9 835 354	1 675 699

Instituttet har et betydelig beløp på kursgevinst, som kommer fra store beløp i EUR og AED.

NOTE 7 AKSJER

Innovation nilu AS er heleid av NILU med NOK 750 000 i aksjekapital, som tilsvarer kostprisen for aksjene. Egenkapital i Innovation nilu AS var 31.12.2015 var på NOK -148 162 mot NOK 308 977 pr. 31.12.2014. Av årsunderskuddet på NOK 457 138 er NOK 308 977 ført som reduksjon av aksjeverdi i morselskapet. Etter denne føringen er aksjeverdien NOK 0. Selskapets kontoradresse er på Kjeller i Akershus.

	IB 01.01.2015	Anskaffet 2015	Solgt 2015	Salgs- gevinst	Andel årets resultat	UB 31.12.2015
Innovation nilu AS	308 977	0	0	0	-308 977	0

NILU har pr. 31.12.2015 aksjer i følgende selskaper:

	Aksjekapital	Antall aksjer eid	Pålydende pr. aksje	Bokført
Kjeller innovasjon AS	8 830 399	32 856	100	1 585 990
Miljøalliansen AS	150 000	30	1 000	30 000
Diverse mindre aksjeposter				28 700
Sum				1 644 690

NOTE 8 SKATTER

Grunnlag for årets skatter er:	2015	2014
Resultat før skattekostnad	20 156 506	-5 216 597
Permanente forskjeller:		
Ikke fradragsberettigede kostnader	234 587	1 486 151
Skattemessig overskudd i Ciens Eiendom KS	113 258	231 316
Regnskapsmessig resultatandel fra Innovation nilu AS	308 977	-282 589
Renteinntekt på tilbakebetalt skatt	-	-1 389
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer og andeler	-7 385 441	-
Midlertidige forskjeller:		
Endring i forskjell mellom regnskaps- og skattemessige verdier på driftsmidler	-3 497 865	-16 874 565
Tilbakeført feil i tidligere års avskrivningsgrunnlag for forretningsbygg ført mot egenkapitalen	-	8 499 834
Endret avsetning tap på fordringer	20 000	-
Endret avsetning tap på prosjekter	-393 936	-775 435
Regnskapsmessig valutagevinst på langsiktig fordring	-86 000	-
Endring i pensjonsforpliktelse i Abu Dhabi	-	-2 602 874
SkatteFUNN	-667 242	715 928
Årets skattegrunnlag = underskudd til fremføring	8 802 844	-14 820 220
Ligningsmessig underskudd til fremføring fra tidligere år	-61 812 799	-46 992 579
Ligningsmessig overskudd/underskudd	8 802 844	-14 820 220
Akkumulert ligningsmessig underskudd til fremføring	-53 009 955	-61 812 799
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets ligningsmessige resultat, 27 %	-	-
Til gode skatt for FoU (SkatteFUNN)	667 242	-
Årets skattekostnad består av:		
Endring utsatt skattefordel	6 532 976	828 138

Avstemming av skattekostnad		
Resultat før skattekostnad:	20 156 506	-5 216 597
Beregnet skatt av resultat for skatt (27 %)	5 442 256	-1 408 481
Permanente forskjeller (27 %)	-1 816 727	387 043
Effekt av endring av skattesats	2 682 601	-
Skatteeffekt av midlertidig forskjell aksjer/andeler	405 000	-
Endring SkatteFUNN (27 %)	-180 154	193 300
Beregnet skattekostnad	6 532 976	-828 138
Effektiv skattesats	32,4 %	15,9 %

Utsatt skattefordel framkommer som følger:

	31.12.2014	31.12.2015	Endring	Ført mot egenkapitalen	Ført i resultat-regnskapet
Varige driftsmidler	82 420 170	78 922 305	3 497 865	-	-3 497 865
Pensjonsforpliktelse	-12 418 354	-	-12 418 354	12 418 354	-
Langsiktig fordring, utenlandsk valuta	-	-86 000	86 000	-	-86 000
Prosjektbeholdning	2 257 673	1 863 738	393 935	-	-393 935
Kundefordringer	400 000	420 000	-20 000	-	20 000
Ciens Eiendom KS	1 500 000	-	1 500 000	-	-1 500 000
Underskudd til fremføring	61 812 799	53 009 956	8 802 843	-	-8 802 843
Grunnlag utsatt skattefordel	135 972 288	134 129 999	1 842 289	12 418 354	-14 260 643
Utsatt skattefordel = 27 %/25 %	36 712 518	33 532 500	3 180 018	3 352 956	-6 532 976

NOTE 9 LÅN TIL DATTERSELSKAP

Morselskapet hadde pr. 31.12.12 gitt et lån på NOK 10 860 131 til Innovation nilu AS i forbindelse med aksjekjøp. Dette er redusert til NOK 10 690 603 pr. 31.12.15. Ytelse av lånet skyldes instituttets behov for finansiering av datterselskapets deltagelse i emisjoner i underliggende selskap (Nicarnica AS) i 2012. Lånet er ikke rentebærende. I tillegg har morselskapet gitt et lån til Innovation nilu AS på NOK 200 000 til dekning for kortsiktig likviditetsbehov i NILU Polska Ltd.

NOTE 10 MELLOMVÆRENDE MED DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

	31.12.2015	31.12.2014	Forfaller etter 31.12.2016
Lån:			
Innovation nilu AS	10 690 603	10 490 660	10 690 603
uMoya-NILU Consulting Ltd.	56 000	92 000	0
Kundefordringer:			
Innovation nilu AS	44 926	57	0
uMoya-NILU Consulting Ltd.	242 510	210 702	20 000
Comet BioTech AS	0	1 738	0
PortsEYE AS	177 242	142 625	0
Kortsiktig gjeld:			
Innovation nilu AS	51 578	104 102	0
Sum	11 262 859	11 041 884	10 710 603

NOTE 11 PROSJEKTER I ARBEID

Inntektsføringen skjer i takt med framdrift på hvert enkelt prosjekt. Verdien av prosjekt i arbeid er vurdert ut ifra salgspris på timer utført av hver enkelt ansatt samt kostpris på utlegg. Hvert enkelt prosjekt er vurdert med hensyn til risiko for overskridelse og det er foretatt nødvendig nedskrivning. I

tillegg er det som i tidligere år foretatt en generell nedskrivning. Denne er for 2015 10 % ut ifra erfaringstall basert på tidligere år.

	2015	2014	Endring
Fakturerbar verdi	19 637 378	23 576 725	-3 939 347
Generell nedskrivning (10 %)	-1 863 738	-2 257 673	393 935
Sum prosjekter i arbeid	17 773 640	21 319 052	-3 545 412

NOTE 12 BUNDNE MIDLER

Av bankinnskudd er NOK 5 744 265 depositum, forvaltningsmidler og skattetrekk.

NOTE 13 FORVALTNINGSMIDLER

	2014	2013
Omløpmidler:		
Bankinnskudd og kassebeholdning	49 707 538	25 977 570
- herav forvaltningsmidler	2 437 288	2 521 036
Kortsiktig gjeld:		
Forvaltningsprosjekt (kortsiktig gjeld)	2 437 288	2 521 036

NOTE 14 ANNEN EGENKAPITAL

	2015	2014
Annen egenkapital pr. 01.01.	105 940 637	87 669 032
Endring pensjonsmidler	-12 418 354	22 541 349
Korreksjon av avskrivninger bygg 1994-2013	0	8 499 834
Endring utsatt skatt, jfr note 8	3 352 956	-8 381 119
Årets resultat	13 623 530	-4 388 459
Annen egenkapital pr. 31.12.	110 498 769	105 940 637

NOTE 15 PENSJONSFORPLIKTELSE

NILU har en kollektiv pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) for sine ansatte. Til og med 2015 har ordningen vært en ytelsesplan, dvs. at stiftelsen har hatt det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de avtalte ytelsene.

Fra og med 01.01.2016 legges pensjonsordningen om fra ytelse til innskudd for alle ansatte. Avviklingen av den ytelsesbaserte pensjonsordningen er bokført med virkning pr. 31.12.2015. Etter regnskapsloven og god regnskapsskikk skal oppgjør av pensjonsordning føres mot resultatet.

NILU har i foregående års regnskap gjort unntak fra regnskapslovens regler, ved å føre pensjonskostnader direkte mot egenkapitalen. Dette unntaket er videreført i regnskapet for 2015, da avviklingen av pensjonsordningen er ført mot annen egenkapital.

Pensjonsforpliktelse	31.12.2015	31.12.2014
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser	-282 593 507	-271 678 648
Pensjonsmidler	218 640 579	200 711 693
Netto pensjonsforpliktelse	-63 952 928	-70 966 955
Arbeidsgiveravgift	-9 021 593	-10 006 341
Netto pensjonsforpliktelse inklusive AGA	-72 974 521	-80 973 296
Ikke resultatførte estimatendringer inklusive AGA	83 261 854	93 391 649
Netto pensjonsmidler/-forpliktelse	10 287 334	12 418 354

Årets endring i pensjonsmidler/-forpliktelse	31.12.2015
Balanseførte pensjonsmidler pr. 01.01.2015	12 418 354
Årets endring i pensjonsmidler ført mot egenkap.	-2 131 020
Netto pensjonsmidler	10 287 334
Avvikling av pensjonsordning pr. 31.12.2015, ført mot egenkapitalen	-10 287 334
Balanseførte netto pensjonsmidler/-forpliktelse	0

NOTE 16 PANTSTILLELSER - NEDBETALING AV LÅN

Av instituttets gjeld er NOK 14 015 000 sikret med pant i forretningsbygget på Kjeller som pr. 31.12.2015 hadde en bokført verdi på NOK 33 516 719. NILU reforhandlet betingelser med långiver av opprinnelig to pantelån i desember 2015 og foretok i den forbindelse en sammenslåing til et lån. Dette lånet nedbetales med kvartalsvise avdrag frem til 10.06.2029. Et lån fra 2011 som er på NOK 499 998 pr. 31.12.15 nedbetales med halvårlige avdrag frem til 30.11.2016.

Lånetype	Hovedstol	Nedbetalt pr 31.12.2014	Nedbetalt 2015	Saldo pr 31.12.2015	Start dato	Slutt dato
Pantelån	14 015 000	0	0	14 015 000	10.12.2015	10.06.2029
Pantelån	2 500 000	1 500 002	500 000	499 998	08.11.2011	30.11.2016
Sum	16 515 000	1 500 002	500 000	14 514 998		

Garantier	Ramme	Brukt av ramme
Kontraktsgaranti	2 500 000	119 792
Importremburs	2 500 000	0

Forretningsbygget på Kjeller, og kundefordringene inntil NOK 15 000 000, er stilt som sikkerhet for garantiene.

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Institutt for luftforskning som viser et overskudd på kr 13 623 530. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen Norsk Institutt for luftforskning per 31. desember 2015 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Revisorgruppen
Mæland & Østbye AS
Postboks 335
N-1411 Kolbotn

Besøksadresse:
Rosenholm Campus
Rosenholmveien 25

Tlf.: +47 66 81 79 00
E-post: akershus@rg.no

Foretaksregisteret
NO 967 604 364 MVA

www.rg.no

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

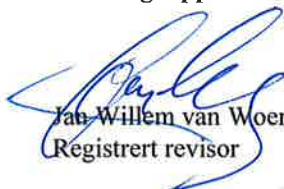
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Trollåsen, 30. mai 2016

Revisorgruppen Mæland & Østbye AS

Jan Willem van Woensel Kooy
Registrert revisor

NILU – Norsk institutt for luftforskning
NILU hovedkontor
Postboks 100
NO-2027 Kjeller
Norge
Besøksadresse: Instituttveien 18, Kjeller
Telefon 63 89 80 00
Telefaks 63 89 80 50
E-post nilu@nilu.no
www.nilu.no

NILU i Framsenteret – Tromsø
Hjalmar Johansens gate 14
NO-9296 Tromsø
Norge
Telefon 77 75 03 75
Telefaks 77 75 03 76
E-post nilu@nilu.no
www.nilu.no

NILU Polska Ltd.
117/121 Waly Dwernickiego St.
PL 42-200 Częstochowa
Director NILU Polska:
Tel: +48 693 021 559
E-post: pg@nilu.pl
www.nilupolska.eu

www.nilu.no

978-82-425-2844-5 (Elektronisk)